

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om skattefri udlejning af værelser til studerende.

Af Klaus Kjær (DF) m.fl.
(Fremsat 29/10 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Ole Stavad):

Dansk Folkeparti foreslår, at man skal kunne udleje værelser til studerende og modtage en husleje på op til 30.000 kr. om året uden at blive beskattet.

Jeg vil godt understrege, at forslaget begrundes med boligproblemerne for de studerende i universitetsbyerne, og det fremgår af forslagens bemærkninger, at der ved udgangen af juli måned stod over 12.000 unge på venteliste til et kollegieværelse eller en ungdomsbolig i København, Århus, Aalborg eller Odense. Det er vigtigt at være opmærksom på, at ventelisterne også omfatter unge, som i forvejen har et kollegieværelse eller anden bolig i uddannelsesbyen. Ventelistens størrelse er udtryk for, hvor mange der ønsker sig en anden bolig, og ikke, hvor mange der mangler en bolig. Der er således ikke tale om 12.000 unge uden tag over hovedet. Hvis forslagsstillerne har ret i, at det forhøjede bundfradrag øger den private udlejning, vil en sådan forøgelse ikke umiddelbart kunne aflæses i ventelistens størrelse. De studerende vil stadig væk have et ønske om et kollegieværelse og derfor stå på venteliste.

Jeg er dog ikke i tvivl om, at der er boligproblemer for de studerende i universitetsbyerne, specielt for de nystartede. Jeg er også enig i, at disse problemer bør løses. Jeg tror bare ikke, at forslaget vil løse boligproblemerne for de studerende.

Jeg er absolut ikke overbevist om, at flere husejere vil begynde at leje værelser ud. Det er ikke skattereglerne, der får private til at foretage værelsesudlejning i deres eget hjem. Problemet er – og problemet i citationstegn – at husejernes private økonomi har det så godt, at husejerne ikke har behov for den ekstra indtægt, som udlejningen ville give. Forslaget vil derimod øge den skattefri fortjeneste for de husejere, som allerede udlejer i dag. Forslaget vil gøre

det muligt for husejere at modtage 30.000 kr. om året skattefrit, hvilket må siges at være en meget pæn indkomst sammenlignet med den studerende, som er på SU og skal betale huslejen.

De nuværende standardregler for værelsesudlejning er allerede ret gunstige for udlejerne. De får således et betydeligt bundfradrag i huslejeindtægten, som samtidig friholder dem for at føre regnskab over udgifter og afskrivninger. De nuværende regler giver et skattemæssigt bundfradrag i lejeindtægten. Bundfradraget er afhængigt af husets ejendomsværdi. Husejere er næste år kun skattepligtige af den del af huslejeindtægten, som overstiger 1 1/3 pct. af ejendomsværdien. På en bolig, som er vurderet til 1 mio. kr., har ejerne et bundfradrag på godt 13.000 kr. om året. Det skal dække de udgifter og afskrivninger, der ellers ville være fradragsberettigede i forbindelse med udlejningen. Bundfradraget er således en praktisk foranstaltning, som gør det administrative arbejde lettere for såvel borgere som skattemyndighederne.

Jeg har svært ved at tro, at de typiske udgifter og afskrivninger i forbindelse med udlejning af et værelse har et niveau svarende til 30.000 kr. om året. Hvis enkelte har så store udgifter og afskrivninger, kan husejerne altid overgå til regnskabsmæssig opgørelse af deres indtægter og udgifter. De nuværende regler, som stammer tilbage fra 1994, holder en rimelig balance imellem nogle ubureaukratiske regler af hensyn til udlejeren på den ene side holdt op imod en rimelig beskatning af store lejeindtægter på den anden siden.

Regeringen er enig i, at boligproblemet skal løses, men den her foreslåede metode er efter regeringens opfattelse ikke den rette. Problemet bør og kan ikke løses via skattesystemet, og regeringen må derfor afvise beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Klaus Kjær (DF):

Til spørgsmålet om, hvor mange der står på venteliste, de 12.000, som er nævnt, kan det da godt være, som skatteministeren siger, at det ikke omfatter samtlige boligsøgende, men det er dog et udtryk for, at nogle studerende, som eksempelvis har et kollegieværelse, ikke finder det ideelt, måske fordi det er i en helt anden by end dér, hvor de studerer osv. Når de er skrevet op på venteliste, må vi jo tage det som et udtryk for, at der reelt er et behov for at få en bolig et andet sted. Og hvis det er sådan, at en stude-

rende ønsker en anden bolig og af den grund er skrevet på venteliste, jamen så er det jo sådan, at hvis han får mulighed for at leje sig ind privat – måske nærmere det uddannelsessted, hvor han studerer – fordi man lempet beskattningen af privat værelsesudlejning, så er det vel sådan, at så bliver der frigivet et kollegieværelse, og det trækker da kun i den rigtige retning.

Bjarne Laustsen (S):

Da vores ordfører, fru Anna-Marie Hansen, desværre ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne holde ordførertalen.

Med beslutningsforslag nr. B 25 ønsker forslagsstillerne at give et fradrag på 2.500 kr. om måneden til de husejere, der vælger at udleje et værelse til studerende.

Socialdemokratiet afviser forslaget, og når vi gør det, skyldes det ganske enkelt, at forslaget ikke vil løse boligproblemerne for de studerende. Det er nemlig ikke skattereglerne, der er årsag til boligmangelen, og problemet kan derfor ikke løses ad den vej.

Hertil kommer, at man, som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, allerede i dag er delvis fritaget for skat ved udlejningen. Der er også her fremført beregninger på, at hvis man har et hus til 1 mio. kr., ja, så giver det faktisk et bundfradrag på godt 13.000 kr. om året eller 1.100 kr. om måneden.

Tillad mig i den forbindelse at erindre om, at regeringens aktive politik også på boligområdet er noget mere flerstrengt, end det fremgår af forslagens bemærkninger. Vi medvirker skam også gerne til motivationsfremmende foranstaltninger over for husejerne, der kan være med til at sikre studerende boliger under rimelige vilkår, men på baggrund af alle de ting, jeg allerede har sagt, skal jeg afvise beslutningsforslaget.

Kim Andersen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Kristian Jensen, ikke kan være til stede i salen under behandlingen af dette beslutningsforslag, skal jeg hermed tilkendegive, hvad der er Venstres synspunkter om forslaget.

Vi deler forslagsstillerens bekymring for de mange studerende, som hvert år må ty til forskellige nødløsninger for at kunne klare de første måneder af studiestarten. Problemet toppe hvert år i august og september måned for derefter at blive aftrappet, efterhånden som værelser og lejligheder bliver ledige. Hen mod

december har langt de fleste fundet en varig løsning på deres boligproblemer.

Det kan enten skyldes, at alt for mange droppe ud af uddannelserne på grund af problemerne med boliger og efterspørgslen derfor daler, eller at problemet løses ved, at flere lejligheder bliver ledige i løbet af efteråret og udbudet dermed øges, eller det kan skyldes en kombination af begge forhold.

Der er brug for at gå nye veje i forsøget på at løse boligproblemerne, og hvis den antagelse, at udbudet af lejligheder øges hen over efteråret, er sand, tyder det jo på, at der mest er brug for midlertidige løsninger af boligproblemet i stedet for opførelse af permanente lejligheder og kollegier. Derfor er forslaget et spændende forsøg på at stimulere flere personer til at udleje værelser.

I Venstre er vi dog i tvivl om, hvilken virkning forslaget har, og det vil vi dyrke videre i udvalget. Forslaget kan være et skridt i den rigtige retning, og derfor er Venstre positivt indstillet over for forslaget.

Så skal jeg meddele fra Det Konservative Folkeparti, at da dette partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg sige, at De Konservative deler de synspunkter og den indstilling til beslutningsforslaget, som jeg her har givet udtryk for.

Aage Frandsen (SF):

I mange henseender, når det gælder erhvervs-politik, og når det gælder boligpolitik, og også det når gælder en række andre ting, er der nogle, der mener, at det er skattesystemet, der skal løse problemerne, og at det er via skattelovgivningen, man skal fremme nogle bestemte ting.

Vi er også med på, at man kan fremme nogle bestemte ting via skattelovgivningen. Det gælder adfærdsregulerende ting omkring miljø og omkring sundhed, men når det drejer sig om det her, ser vi ikke, at det er det rette middel.

Det er muligt, at man vil kunne tilskynde nogle mennesker til at leje deres værelser ud – det tør jeg i denne forbindelse ikke sige – men det vil i hvert fald ikke batte ret meget.

Det afgørende i den her forbindelse er, at man får bygget ungdomsboliger, og i perioder har det stået meget skralt til. Det har i perioder været forskellige regeringer, der ikke har satset nok på det, og i nogle tilfælde er det også kommunerne, der ikke har gjort nok for det. Nogle af de kommuner, som har mange uddannelses-

søgende, har selvfølgelig en forpligtelse til at sørge for, at unge mennesker kan få en bolig.

Og det er jo ikke kun en bolig, som man skal have kortvarigt, for hvis man netop har kortvarige og ringe boligforhold, jamen så er der jo risiko for, at man forsvinder fra uddannelsen, og vi har en klar interesse i, at unge mennesker får en ordentlig bolig i hele forløbet og dermed også kan gennemføre deres uddannelse.

Så derfor er løsningen på det her område en helt anden, nemlig at man skal sikre, at der bliver bygget boliger, som kan være en del af det almindelige boligbyggeri, til unge mennesker, men det kan også være ungdomsboliger, der specielt er beregnede for unge. Derfor afviser vi forslaget.

(Kort bemærkning).

Klaus Kjær (DF):

Jeg vil godt spørge hr. Aage Frandsen, som jo indrømmer, at det står skralt til med at få bygget de her ungdomsboliger, hvordan hr. Aage Frandsen så konkret vil løse de unges boligproblem. For den metode, som hr. Aage Frandsen anviser, med at bygge flere boliger, kan man jo ikke komme igennem med. Kunne hr. Aage Frandsen fremsætte andre forslag om, hvordan de her boligproblemer bliver løst, også gerne på en hurtig og effektiv måde?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Der er meget af det, jeg mener, som jeg ikke kan komme igennem med, og som jeg ikke kan skaffe flertal for. Det ændrer ikke ved, at jeg mener, at det er den rigtige løsning. Og derfor må man arbejde for, at der bliver tilslutning til de forslag, man har, uanset at der i Folketinget på indeværende tidspunkt måske ikke er det.

Men det har da i hvert fald ved tidligere lejligheder, hvor der er presset på for at få flere ungdomsboliger bygget, vist sig, at så er det lykkedes. Men det er jo også i høj grad op til kommunerne at sikre, at de bliver bygget.

Så det er det, jeg sætter min lid til, for det er den eneste ordentlige og permanente ordning for de uddannelsessøgende.

Morten Helveg Petersen (RV):

At studerende skal have rimelige boligforhold, er der vist ikke mange der kan være uenige i. Gode rammer, bl.a. i form af ordnede boligfor-

hold, er selvfølgelig væsentligt for også at klare sig ordentligt op gennem studierne.

Men om det skal ske på den måde, som foreslås her, ved at sætte fradragene op for private udlejere, er en ganske anden sag. Standardreglerne for værelsesudlejning er gunstige for udlejerne, der allerede i dag får et ganske betragteligt bundfradrag i huslejeindtægten og samtidig opnår, at der ikke skal føres regnskab med udlejningen.

Jeg synes også, man er nødt til at spørge sig selv, om der vil være den nødvendige effekt af det her forslag, altså en nødvendig effekt i form af flere udlejede værelser. Det er jeg ret skeptisk over for.

Alt i alt kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget. Vi er ikke overbeviste om, at man opnår hensigten.

Jeg har lovet at sige på vegne af CD's ordfører, at CD heller ikke kan støtte det fremsatte forslag.

Jesper Kiel (EL):

Folk, som ikke har så store indtægter, bl.a. studerende – det kunne også være folk på integrationsydelse eller noget andet – har som regel svært ved at finde en bolig, som de har råd til.

Vi mener ikke, at forslaget her løser problemet. Man giver jo skattefrihed til udlejerne og giver dermed et tilskud til dem. Jeg tror, at man i høj grad vil kunne se, at huslejerne så dermed vil stige, og at der måske vil være nogle flere værelser til leje, men at de studerende faktisk til gengæld vil have svært ved at betale dem.

Vil man bruge nogle flere penge på at skaffe de studerende et sted at bo – og det er jo en god tanke, som vi kan støtte – så synes vi, det var bedre i stedet for at forære pengene til udlejerne så at give dem til de studerende, altså at hæve SU'en, eller at bruge pengene på at få bygget nogle flere kollegieværelser.

Så på den baggrund må vi afvise forslaget.

(Kort bemærkning).

Klaus Kjær (DF):

Hvis hr. Jesper Kiel ikke mener, at forslaget løser problemet, så kan det jo kun forstås på den måde, at det ikke får nogen effekt. Der vil altså ikke ske en øget udlejning hos de private udlejere. Derved vil der jo heller ikke være noget provenutab for staten. Jeg synes da godt, at Enhedslisten kunne give det her forslag en chance.

(Kort bemærkning).

Jesper Kiel (EL):

Hvis jeg ikke helt har misforstået forslaget, så gælder det vel også dem, som i dag udlejer til studerende, og som hermed får en skattefri indtægt oven i hatten. Det bliver da vel en udgift. Den synes jeg vi skulle bruge mere fornuftigt ved, at de studerende fik flere penge, eller ved, at der blev bygget flere kollegieværelser.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Efter de gældende regler er det jo sådan, at man kan leje et værelse ud – og det er også en kommentar til det indlæg, der var fra den sidste ærede taler – inden for visse grænser. Det synes jeg er en god idé, for jeg tror, vi på den måde får en boligreserve frem.

Jeg tror, adskillige, som er i den aldersgruppe, hvor børnene er flyttet hjemmefra, siger: O.k., skal vi leje ud? Så overvejer de det lidt frem og tilbage, og kan det gøres meget enkelt og der ikke er nogen skatteafregning, lejer de ud. Jeg tror, det er et godt incitament til, at adskillige lejer ud.

Det, der er mit spørgsmål til forslaget, er, hvor meget mere udlejning vil vi få, og så er svaret jo, at hvis vi ikke får mere, så koster det heller ikke noget.

Så eftersom vi har en ordning i øjeblikket, som tilskynder til, at der bliver lejet værelser ud til studerende og andre, så har jeg meget svært ved at se nogen særlige argumenter imod, at vi udvider den ordning. For bliver den ikke nogen succes, koster den ikke noget, og bliver den en succes, ja, så får vi lejet flere værelser ud, og dermed får vi mindsket det boligproblem, som vi jo alle er klar over er eksisterende.

Så vi kan støtte forslaget. Vi er lidt usikre på, hvor meget mere det vil skabe i forhold til de gældende regler, men lad det komme an på en prøve.

Klaus Kjær (DF):

Gennem mange år har det været et problem at finde boliger til de mange studerende på videregående uddannelser. Sidste sommer var antallet af studerende, der blev optaget, 45.850, hvilket gav rekordstore boligproblemer. Ved udgangen af juli måned stod over 12.000 unge på venteliste til kollegieværelse eller ungdomsbolig i København, Århus, Ålborg og Odense.

Dansk Folkeparti mener, at flere private derfor skal tilskyndes til at udleje værelser til studerende, og at denne tilskyndelse kan ske ved, at en større del af huslejen gøres skattefri. I dag kan en husejer, som har et hus til ca. 1 mio. kr., eksempelvis udleje et værelse til lidt over 1.000 kr. om måneden, uden at der skal betales skat af indtjeningen. Typisk er prisen på et værelse cirka det dobbelte, og udlejeren skal derfor betale skat af resten.

Det foreslås derfor, at 2.500 kr. af den månedlige husleje gøres skattefri ved udlejning af værelser til studerende. Staten vil ved gennemførelse af forslaget have et mindre provenutab, men alternativet er, at det offentlige må afsætte betydelig flere midler til at bygge kollegier og ungdomsboliger, som det vil tage mange år at opføre. Derimod vil et højere fradrag til private udlejere have effekt hurtigt og løse en stor del af boligproblemerne til en relativt ubetydelig pris.

Dansk Folkeparti indstiller beslutningsforslaget til vedtagelse, og jeg skal takke de partier, som har tilkendegivet deres støtte til forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 21:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af adgang til overdragelse af aktier fra aktionærer til iværksættere med henblik på at styrke incitamentet til at stifte og drive nye selskaber.

Af Pernille Sams (KF) og Kim Andersen (V) m.fl.

(Fremsat 28/10 99).